

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
виносить: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тиждень 6 доларів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 доларів або 10 руб. Поодинокі число по 10 сентимів.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний деньник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5 год. по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовського ч. 15, II. поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередню застерогу.

Рекламації лише неопечатані вільні від порта. — Оповідки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надісланих“ 40 сот. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Перед рішенням.

(Δ) Тільки два місяці часу остає до нового року, щоби державна рада могла полагати сі державні конечности, без яких державна господарка є прямо неможлива.

Дальша провокація в полагоді сих справ являє ся прямо неможливою і нічого дивного, бо бар. Гавча наспирає до рішення. Міністер-предсідник переконаний про се, що без Чехів утворене парламентарної більшости, котра би прийняла на себе полагоду державних конечностей, є прямо неможливе і тому виступив з гадкою покликання двох визначних чеських урядників до кабінету, щоби тим приєднати Чехів для більшости.

В тій цілі відбували ся в привіє бар. Гавча ві втерок і в середу переговори між Поляками, Чехами і німецькими вільнодумцями, а рівнобіжно з тими переговорами предсідник палати др. Сильвестер з предсідником польського кола д-ром Біліньским обдумували способи урухомлення парламенту.

Крім того і Німецько-народний Союз радив вчора майже весь день над політичним і парламентарним положенням, а ухвалена ним резолюція є доволі лагідна і вказує на се, що Німецько-народний Союз не хоче зривати мостів за собою, однак висловлює погляд, що покликання двох урядничих чеських міністрів до кабінету не відповідає его бажанню.

Німецько-народний Союз не хоче отже за покликання двох чеських міністрів-урядників приймати ся непопулярної задачі, ухвалювати державні конечности, котрі вкладають на населене в нинішній хвилі незвичайної дорожні нові тягарі на плечі.

Польське коло також не раде було би покликуванню урядників до кабінету і стоїть за парламентаризацією міністерства, а християнські суспільники запрошені до більшости заявляли устами д-ра Ебенгоха, що они не ведуть опозиції для опозиції і готові в деїм підперти правительство, однак кождо предлогу будуть докладно розсліджувати і після того будуть рішати, яке їм заняти становище в кождім случаю.

Таким отже способом нема вигляду на зложене парламентарної більшости, а також на полагоду парламентарною дорогою державних конечностей, а тамчасом минає тиждень за тижнем, зближає ся кінець року і правительство опинило ся перед неминучим рішенням.

Бар. Гавча не може і не хоче дальше проволікати справи і тому домагав ся від Німецько-народного Союзу скорої і ясної відповіді.

Ся відповідь вправді лагідно висловлена, однак она не дає міністрови-предсідникови спробою до досягнення его змагань, до витворення парламентарної більшости, бо відкинене чеських домагань що до покликання двох міністрів до кабінету не може привести Чехів до більшости.

Державна рада опинила ся отже на мертвій точці і показала цілковиту неспроможність до сповнення неминучих і невідкладних потреб державних, до яких в першій ряді належить бюджет.

Нема отже иншого виходу як знов покликати на допомогу § 14-ий, чого однак не може зробити бар. Гавча, яко творець загального права виборчого.

Се положене приневолює бар. Гавча до просьби о відставку з цілими ка-

бинетом і се стане конечностию вже в найближшій хвилі, бо міністер-предсідник вважаючи своє посланництво покінченим, приволений висунути відповідні послідовности з такого обороту справ.

В звязи з таким положенням остає послухане гр. Штіргка у цесаря, бо, як запевняють, після уступлення кабінету бар. Гавча заняло би его місце урядниче міністерство під кермою гр. Штіргка і перевело би державні конечности з підмогою §. 14-го. В сім міністерстві остав би міністер Залєський яко парламентарний член теперішнього кабінету.

На вивішнім засіданню посольської палати має міністер-предсідник бар. Гавча забрати слово і зазначити своє слановище в сучаснім положенню, що без участі Чехів є неможлива успішна робота законодавчої державної ради, і тому був би він приневолений внести просьбу о відставку, наколик не можна було osiąгнути розширення парламентарної більшости в напрямі ним вказуванім. Вирішують отже різкі суперечности між кабінетом а посольською палатою, а з тих суперечностей трудно найти вихід.

Найближші хвилі принесуть отже важні рішення, бо політичне і парламентарне положене стало вельми поважним.

Досвід чужих най буде нам поукою!

(+) Поза домашньою сварнею наш український суспільність не бачить справді Божого сьвіта і часто не знає, які там важні події відбувають ся, з котрих ми могли би і повинні багато навчитися і покористувати ся досвідом инших народів, щоби знати, якими способами і наш українсько-руський народ двигнути до красної долі. Ми повинні мати отворені очі на ширший овид культурного сьвіта і учити ся від других, як нам треба поступати. Бож у нас діють ся такі річи, які загрожують розвиткови і поступови нашого народу на християнських основах. Тямто подаємо тут зміст відчиту о сучасній католицькій Франції сьвященника французького Михайла d'Herbigny («L'Anglais en France; Ses preuves- ses travaux»).

Автор розпочав свою річ від часів реформації, а то тому, щоби показати, що протестантизм вже від тої доби беззастанно і без утоми працює над знищенням католицизму у французькій суспільности. З часом прилучили ся до протестантів жида, а оба ті елементи маючи велике поперець за границі, ведуть в нинішніх часах пристрасну і непереставляючу в серединках борбу з католицькою Церквою. До р. 1880. ся борба не була систематична. Дперва від тої доби, ідучи за радами і вказівками сучасного редактора, а пізнійшого президента кабінету п. Clemenceau, постановлено вивести війну католицизму на найважнійшій полі т. є в школі. До тих часів ударяла критика на саму Церкву, від тепер заперестано борбу з Церквою, а постановлено викинути її зі школи.

До року 1880. всі школи народні в 36.000 громадах Франції віддані були католикам, парохі мали надзір над тими школами і що дня приходили учити катехизму. Більшу часть тих шкіл вели монахи і монахині. Перша устава антикатолицька ухвалена в 1880. році відобрала парохам право надзору і заборонила громадам віддавати школи

монахам, лишено лише католикам, як взагалі всім горожанам Франції, свободу закладання шкіл приватних. Однак жертволюбність загалу на закладане католицьких шкіл була так велика, що небагатом повстало много тисяч шкіл. Майже в кождім селі побіч школи правительственной пустої, була католицька школа переповнена учениками, а тому переповнена, бо в католицькій школі учителями були монахи і монахині, що працювали не для пенсії, але для спасеня душ, отже з ревностию і з любовию до дітвори; противно в правительственных школах учителями були педагогічні бюрократи, знеохочені до свого занятя задля малої пенсії і працювали як за паньщину. Правительство старало ся противдіяти тій популярности католицьких шкіл, тому передовсім видало уставу, що семінаристи обовязані до однорічної служби військової, а брата де la Doctrine chrétienne, заряджуючі католицькими школами до трілітньої служби військової. Иншою знов уставою приневолило всі інституції католицькі до плачення три рази, а навіть всім разів більшого заробкового податку, як платили такі самі школи заложені протестантами, жидами або атеїстами. Все те однак не вплинуло на зменшене числа шкіл католицьких. Ті самі католики, що легковажили вибори і не брали в них участі, не жалували гроша на школи і тому ті заведеня розвивали ся прекрасно так, що в 1900 р. в часі знесеня монастирів народні католицькі школи виховували о кількадесят тисяч дітвий більше, чим правительственні. То само мало місце у висших школах, в середних і на університетах. А треба знати, що Франція має пять університетів чисто католицьких приватних і удержуваних зі складок, а заосмотрених далеко ліпшими силами науковими, чим правительственні університети.

В 1900 р. в правительственных гімназіях учило ся 85.000 молодежи, в католицьких 96.000.

Від 1880. року більшість міністрів просьвіти в змінюючих ся беззастанно кабінетах французьких належала до протестантської релігії. Бували навіть міністрами просьвіти протестантські пастори. Стан є такий, що на 35 міністрів просьвіти від р. 1880 до 1910 було 27 чи 28 протестантів. У Франції мало є взагалі протестантів, всі они однак богати і добре zorganizовані, тому масони взяли собі їх до помочи в борбі з Церквою. Тепер н. пр. пан Steeg, міністер просьвіти є пастором протестантів, а що більше сином пруського пастора, що недавно прийняв французьке горожанство; презес комісії просьвітної в парламенті є також протестант, так само п. Masse, презес Ліги народної учитель.

Бачучи що школи правительственні не можуть видержати конкуренції з католицькими і що більше там половина дітвори французької виховує ся в засадах католицької віри, або, як они говорять „в католицьких пересудах“, постановило правительство в 1900 році на внесенє о. Waldeck-Rousseau ужити способу, після его гадки найуспішнійшого. Він заявив товпі робітників, що правительство є готове запровадити обезпеку на старість, наколик нарід може і дозволить забрати монастирські добра, котрих вартість вносить до мільярда франків. Треба отже лише, щоби люд, щоби робітники помогли правительству і пособляли ему в борбі з Церквою. Був то поправді оригінальний вигляд того, дуже впроцим консервативного міщанина, який лучив ся з соціалістами проти Церкви і віддав їм одну теку в кабінеті. Був се перший случай в

Європі, що соціаліст став міністром. Від то хвилі наступила зміна в поступочаню правительства з Церквою.

До сеї хвилі через 20 літ бороло ся правительство лише о школу, від 1900 р. обьяла ся борба всі области життя. В 1901 р. у Велику п'ятницю парламент французький більшости ледви кількох голосів ухвалив знести монастирі і замкнути їх школи вже від 1. жовтня 1901. р. Формально з чудесним посьвяченєм себе католики через кілька літних місяців приготували ся до сеї зміни і вже 1. жовтня школи католицькі монастирські майже всі отворили ся знов яко сьвітські, а місце монахів заняли їх давні ученики і сьвященники сьвітські; місце знов монахів заняли відважні пані з висших кругів суспільности під проводом княгині la Rochefoucauld і княгині Montmorancy.

Була се моральна побіда, однак принесла много матеріяльних шкід. Забрано церковні добра, розігнано монахів, а однак головної цілі не osiąгнуто. Цілю сею було викликати схизму. Правительство думало, що через відобранє сьвященника пенсії або конгрів і через приведенє їх до цілковитої нужди розділить їх армію на таких, що підуть за розказом Папи, і на таких, що ему будуть спротивляти ся. Сим послідним обьяло пенсію. Мимо сего з 83 єпископів ні один, а з 80.000 сьвященників лише шістьдесят дало ся звести, а і з тих більшість вернула в короткім часі до Церкви. Нарід знов зачав прозрівати і оцінювати положене.

(Кінець буде).

Де є український патріотизм націонал-демократів?

(Замітки в львівській архідієцесії).
(Кінець).

Наколи о. Каміньський поправив ся і такий ревний, як пише „Діло“, то може би переніс ся до нашої єпархії львівської, як подумжає, тай взяв яку парохію, він жеж без парохії 15 літ. У нас дістане зараз парохію! У нас є парохії необсажені здавна, як Сихів, Пліснени, Гарбузів, Клецівна, Трухавів, Сможе, Суходіл, і т. д. У нас в горах так гарно! Суходіл вже давно не мав ревного парохі! Може би і скорше навернув нехристів з „Діла“, що не хочуть цілувати хреста!

Меншу парохію давно міг мати о. Каміньський, але деж кацапам брати гірші парохії, то для наївних ревнителів-Українців! Нераз скомпромітувало свою партію „Діло“ і поставило свій мерзений єгоїзм і злобу проти Церкви і мєсть Єпископів на перше місце зі шкодою народної справи. Чим більше будуть компромітувати ся націонал-демократи, тим ліше, тим скорше стратять значенє і власть по наших селах, тим скорше справа України стане на яснім шляху християнським.

Не плач, Україно! — перебула ти негодного герострата єгоїста, що декламував про патріотизм а справді мав на думці хосен о собистий, мєсть на нелюбій особі навіть зі шкодою українського народу. Царські холопи, опамятайте ся, зрадники української справи, у вас відозвалась кров царофільської товпи, що сотки літ нищила найкрасні наміри своїх провідників, ревних патріотів українських гетьманів, полковників, для добра „царя православного. Ave Russiae imperator! Democratiae morituri te salutant! Якби так між українськими

святцями був найшов ся такий а Іа Каміньський, кільки було би „Діло“ вилляло помий на тему протегування русофілів і кільки розширило тим популярним ключем ненависти проти Епископа а польські і русофільські часописи на тему вихованя клиру Українцями „езуїто-базиліанами“ і Українців Епископів?! Думаю, що між Українцями-святцями не найшов би ся такий Каміньський, хоч они нераз зазнавали справді кривди зі сторони кацапів-крилошан, о чім неоднo могли би розказати наші святцями старші, а особливо святцями, холмчаки, яким крилошани, що держали у вавилонській неволі пок. митрополита Йосифа, не хотіли дати і тих марних парохій завідательств, що певно тоді так само були опорожені, як нині а недвовначно ті католицькі каноніки дорикали в очи Ім, замість за їх кріпку віру до катол. Церкви пригорнути потішити, нагородити, приєднати також для наших національних змагань. Але правда се були крилошани-русофіли ісповідники об'єднательної ідеї, прихильники Московщини, де огнем і мечем знищено єдність католицької Церкви нашої.

Колись немогучи дістати відразу добрих парохій наші русофіли святцями у сімдесятих роках йшли у Холмщину заводити фотіянську віру а нині зачали нападати на Епископів, тероризувати, а українське „Діло“ пособлює Ім. Нині на сих парохіях, де в сімдесятих роках не хотіли вижити святцями русофіли, живуть святцями-Українці і то звичайно ревіційші душпастирі і живуть і діти образують, хоч нині тяжіші та дорозвіші часи, як тому 30 літ!

Свящ. Іван Мавелінец.

Допись з Сяніччини.

(Наслідки московфільської роботи в народі).

Нема, здає ся, на цілій Русі більше нещасливого кута як Лемківщина. Скрізь по селах темнота, котра є як раз догідним ґрунтом, на яким буряном розрослась ідея народної зради і взявши в свій виключний монополі роботу в народі, довела его до так великої деморалізації під кожним зглядом, що прямо волосє чоловікови на голові стає на вид того, що тут діє ся. Мимоволі чоловік, у котрого не вигасла ще любов до свого народу, мусить собі задати питанє, яка судьба чекає тую часть руского народа, що окружена польским живлом, віддана нашими відступниками на поталу московскому молохови, котрий, виціпляючи в нарід ідє ненависти до всего рідного, а навіть до своєї віри, грозить ему цілковитою заглодою. Мало відомостей о тій диявольській роботі дістає ся до відома ширшого загалу, тому і так мало зацікавленя збуджує доля наших братів-Лемків у ширших кругах. От коротенькі новинарські записки, які появились ся а нагоди сегорічних виборів по наших часописях, тай від часу до часу якийсь голос з центрів Лемківщини, що заголосить тривогу, накликаючи людий доброї волі до несеня помочи тому народови, се все, що наша суспільність знає про Лемківщину. Се однак рішучо за мало, щобі собі виробити яке таке понятє про ефіяльтову роботу між тутешним народом наших доморослях зрадників. Тут треба вивести цілу роботу наших москвичів перед fogim рускої суспільности, відкрити всі рани, які завдали они душі нашого народа, а які так глибоко розятрили ся, щобі завчасу ті рани пізнати і приміняти зарадні середники. До чого довело московфільство Лемківщину під кожним зглядом, стане кождому ясно, коли погляне по наших селах. Скрізь темнота, убожество, котре дало товчок до громадного переселеня до Америки, піянство, а в слід за тим задовженє народа у Жидів, котрі его в неможливий спосіб визискують, се стан, до якого doprowadило тутешній нарід московфільство. Та помимо сего не звертає ся увага народа на гроячі ему лиха, але страшать ся его українством. Не повіряте може, але дійсно оно так є, що коли спімнути тутешньому селянинови про Українця, він в жахом обертає ся, бо в его понятю Українці се Татари і коли они прийдуть межі тутешній нарід, то понищать церкви. Не мають они Бога в серцю, не хрестять ся, тому і всякі лиха, які Бог всилає на людий, то через Українців. До такого степеня отуманило московфільство наш нарід. (Се факт впр., що коли один з наших професорів гімназьяльних заїхав в одно село, щобі преднувати членів

до „Сільского Господаря“, люди обступили его і зачали кричати: „а ну, чи ти маєш хрест на грудях?“ перехрести ся, то ми тобі повіримо, або, що Українці замість хреста, починають якогось гада (тут причини того повіря треба шукати в жевлі, який Епископ уживає підчас візитації, на котрім є зображені два вужі, а що Епископи в Україні, закладі воювоги всего руского, отже і всі Українці починають гада). Вкінці під зглядом реліґійним ціла Лемківщина засіяна такими часописями, як „Русская Воля“, „Голос Народа“, „Прикарпатская Русь“, „Почаевский Листок“, ріжними православними летючими брошурами, привезеними з Америки, а навіть роздаваними тут в краю, є перенята крайною ненавистю до своєї Церкви і католицизму. Тую ненависть до своєї Церкви, до кульмінаційної точки доводять Читальні ім. Качковського і „Пожарный Дружина“. Сам я мав нагоду бути в одній читальній в неділю в лемківській селі, а було се за часів, як Митрополит Шептицький перебував в Америці. Цілий час читали ся пасквілі на вярхію, о яйцебитю і т. д., а кождий маснійший вислів стрічав ся з голосним сміхом і оплесками присутних. Коли додамо до того, що з Америки много повертає таких, котрі явно там пристали на схизму, а повернувши домів, ширять її в своїм селі, пізнаємо, в яких прикрах обставинах приходять ся працювати святцями серед такого народа. Коли важить ся в церкві научати про правдиву віру, спершу в недовірем споглядають на него, а відтак підбурені темними духами, явно проти него ворогують.

Щобі не бути голословним, наведу одну подію, яка лучила ся в селі Дальовій, повіта сянічкого, котре є твердинею московфільства на цілу околицю. Хулїганство дійшло там до тої степені, що ні оден з агітаторів п. Залозецкого не важив ся туди заглянути. Дня 9. липця, в неділю місцевий сотрудник зачав голосити в церкві проповідь. Не подобало ся се очевидно шайці очайдухів, вихованых місцевою читальнею, що о. проповідник зійшов на православїє, унію і на сьв. Йосафата і тому піднімає она такий вереск і тупіт ногами, що присутні на Службі Божій парохіяни майже віщо з проповіді не чули і дуже тим згіршили ся. Се однак не вдоволило загорілых приклонників схизми. Осьмінені тям, що місцевий парох о. Володимир Хомацький навіть не звернув уваги на сей дикий виступ демонстрантів в церкві дня 27. серпня, вчинили підчас проповіді формальну бучу. Настало велике замішанє в церкві. Дали ся навіть чути голоси а церкві в сторону демонструющей на хорах роззвіреної банди: „Дайте спокій, не зневажайте місця сьвятого!“

Сей факт викликав обуренє у кількох здорово мислячих людий, котрі бажаючи запобічи дальшим скандалам, зробили донесенє до ц. к. суду в Риманові, і сей веде в тій справі слідство. Вправді моральні виновники сей події старають ся всякими способами сю справу в зароді убити, однак який небудь би ся справа взяла оборот, факт лишає ся фактом. Агітація, Бобрїнським оплачуваных найматів і газет, не йде на дармо, але втискаючи ся поволі в душу народа, доводять до таких неімовірних фактів, як в горі описаний. Ватага диких, московщизною отуманених, юношів під впливом чорносотенных часописей і своїх моральных руководителів важить ся знеславлювати Церкву, ту послїдню остою нашого народа, та виступити явно проти своєї Церкви і Сьвятого, який жите своє положив за ту Церкву. Важить ся се зробити в очах свого провідника духового і численно зібраної польської публики, яка в тім часі находила ся в церкві. Кождий здорово мислячий чоловік повинен задати собі питанє, на кого спадає вина висше описаної події, бож предць годі цілу вину складати на тих кількох одиниць, котрі допустили ся сего злочину. В першій мірі спадає вина на тих, котрі є моральними виновниками сего, а тут треба зачислити весь напрям і цілу ідеологію тої партії, котра за юдині гроші пронаґує єдинство „всего русского народа і віри“, а також тих всіх місцевих стовпів одної і неділимой Русі, котрим відданий провід над народом. Тут головню належить парох Дальової о. Хомичкий, рьяний московфіль, котрий перетримує у себе дяка, Николу Підгайного о, явного схизматика, давного співредактора „Рускої Волі“ і вранжера богомольних шествій в Почаїв, котрий виписував неможливі пасквілі на нашу єпархію церковну і

нашу Церкву а тепер в своїм чорносотенстві перевишив ославленого Ілїодора. Сей то чоловік схоронивши ся під опікунчі крила о. Хомицького, ширить явно ненависть до католицької Церкви і він є моральним виновником всего. Не знаю як тут назвати поступованє пароха, який без найменшого закиду совісти такого чоловіка важить ся приймати за дяка. Тут нема иншої гадки, як та, що той святценик солідаризує ся з его діяльністю в селі.

Або як назвати то, що святценик роздає між своїх парохіян такі брошури, як: „Русская и украинская идея въ Австріи“, де автор з диявольскою злобою кидає ся на унію і кормить своїх читачів такими фразами як: „Унія зрвнула руского хлопа сь скотом“. Тут вже годі се називати легковаженем своїх обовязків, але чимсь більшим. Як назвати святценика, котрий мовчанем збуває се, наколи в церкві в его очах допускає ся кілька морально упавших одиниць за намовою дяка нечуваного скандалу. Се за велике уступство для своїх єдиношлєнників полученє з великою кривдою для справи Церкви. Другим моральним виновником в сій події являє ся місцевий учитель, Михайло Кемешко, людина, яка не знати яким способом вилізла на так відвчальне місце, яким є вихователь молодежи. Сей то гаспадин, котрий є достойним подражателем Марущака і Ілїодора, захопивши керму читальні в свої руки деморалізує молодіж, пронаґує явно ненависть до всего, що пахне католицизмом а в неділю зібравши своїх „птенцов“, щобі докучити святцями за его діяльність в церкві, іде крок в крок за ним і плює. Дивним видає ся, чому Рада шкільна окружна не зверне уваги на сего просьвітителя. А предць були часи, коли він не відмовляв молитов з дітьми в школі а і тепер затуманює діти і учить їх „истинно русских“ пісень і „єтимологического правописанія“.

Ось до чого доводить у нас московфільство. Здає ся, що колиб не то, що предць жиямо під австрійским панованем, то Русин-католик не посмів би вийти на улицю, не хочючи бути переслідуваним. Над тим нехай би застановили ся всі ті, котрі обурюють ся, коли Ім звернути увагу, що за московфільством іде в парі зрада віри. Що оно так є, ідїть в нарід і перековайте ся. Тут не поможуть ніякі зашепени, що можна бути руским, а рівночасно католиком. Хоч би в теорії було се можливим, ми однак, вибачте за сьмілість, хочемо видіти той католицизм в практиці. А коли помимо нашої щирости в тій справі не можемо его у теперішних москвичів доглянути, то вже не наша в тім вина. За то всюди, де лиш розпаношилось московфільство, за зрадою народа пішла зрада віри і та зрада проявляє ся на цілій лівї, зачавши від переходу Залучан на православїє*) і богомольних шествій до „центров“ реліґійной жизни всей Русі, Почаєва і Києва, а скінчивши на прогнаню Василянко і від часу до часу до відома ширшого загалу поданих звістках про овочі московфільської роботи в народі. Чи все то не повинно отвезити лучшу часть членів тої партії, щобі доки ще можна направити теперішнє лихо, запобігти дальшому і не спровадити на себе проклятя зведеного собою народа, за злуцанє над его найсвятїйшими чувствами, за викривлюванє его душі, его віри взагалі того всего, що ему ще не дає внасти в зневіру серед тих нещасть, які він переживає.

Bene informatus.

*) а тепер Теляжа коло Ульївка, в Сокальщині. — Ред.

З державної ради.

На вчерашнім засіданю приступила палата послів до першогого читаня бюджету, бюджетової провізорії і рахункових замкнень. Перший промовляв п. Крамарж. Він заявив, що в нинїшнім парламентарнім пересїденю не розходить ся лише о прилку якоїсь групи до дотеперішної більшости, але о се, чи палата, яка вийшла з загального голосованя, взагалі є спосібна до сповненя державних задач. В нинїшнім складі річи, коли християнско-єуспільна партия усунула ся від більшости, є річею очевидно, що правительство бажає добути тривалу парламентарну підвалину. Але власне очевидно є, що більшї сторонництва

не мають зовсім охоти творити більшости праці на се лише, щобі поладити немилі податки. Если будуча більшість має поладити також основну реформу фінансів і адміністрації, то не вистарчить, щобі она складала ся з випадково получених сторонництв, але мусить она бути перенята одним духом. Чехи є готові до співдїланя над поправою відносин і не жадають нічого, щобі комунебудь заподїяти шкоду.

В часі дальшої промови бесїдник мотивує жаданя Чехів що до представництва в правительстві. Протестує проти сего, щобі жаданя народа, котрий має таке велике господарське, політичне та історичне значінє, як чеський, жаданє, яке має за цїль участь в управі державою, називано претенсією до спеціальних прав. Чехи не хочуть бути дальше слугами і не хочуть над кимсь панувати, хочать лише мати участь в рішеню судьби держави.

Пос. Крамарж заявив дальше, що коли покликанє народних чепарляментарних міністрів має дати запоруку, що у всіх ділах адміністрації власти будуть поступали зовсім одинаково супроти всіх народностей.

Реконструкція кабинета не має нічого спільного з угодою, якої Чехи домагають ся, щобі двом великим народам дали змогу спільно працювати для добра краю. Чехи домагають ся справедливої угоди на основі повного рівноуправненя обох народів.

Пос. Фінк (христ.-єусп.) заявляє, що християнско-єуспільне сторонництво буде голосувати за бюджетом, наколи з голосованя над бюджетом не буде поставлена справа довіря до правительства і если правительство дасть вдоволяючу заяву і висненя в справі висоти і конечности кредитових операцій і позичок. Христ.-єусп. сторонництво домагає ся заряджень проти дорожні, новочасного підвигненя рільництва та піднесеня всіх галузей господарства.

Іменем чеських катол. народних послів промовляв пос. Грубан. Він зазначив, що було би обовязком всіх послів ділати проти змагающей ся в палаті демагогії. Бесїдник вказав, що катол. народні послы мимо утрати трех мандатів є найсильнішою народною партиєю на Мораві. Обговорював дальше програму свого сторонництва, та відповідав на заміти піднесені проти него.

По нїм забрав голос пос. Редліх (нім. пост.). Бесїдник вказав на лихий стан державних фінансів. Говорить ся про 3-мільярдвий бюджет, а відїсности держава має лише 1,700 мільонів доходу.

Потім критикував правительственну предлогу в справі підвисненя плати урядників і домагав ся реформи адміністрації, тому, що та предлога є лише тимчасовою роботою, подїбно як закони в справі управильненя іслатї з 1888 і 1907 р. Зросту цін поживи не можна рівноважити підвисненем плати о 10 або 15%. В управильненю плати може послужити приміром Німеччина, де зїрвано з системою класрангї. Бесїдник домагає ся підвисненя плати не лише вищим, але і висшим урядникам та основної реформи адміністрації в напрімї зменшеня за великого нинї числа урядників та в душі новочасних понятя. Дальше обговорював бесїдник політичне положенє; сказав він так само, як п. Крамарж, що також Німці не хотять панувати над иншими народами та щобі над ними ніхто не панував. Німці бажають мира в Австрії, а передовсім в Чехах і на Моравях, щобі лише Чехи не ставляли неможливих до сповненя условій.

Пос. Бренчїч (слов. люд.) представив жалї стирійских Словінців, та жалував ся, що німецькі політичні урядники в Стирії не знають словїнської мови. Бесїдник поставив цілий ряд домагань, між иншими, щобі низша гімназия в Цилїї була перемінена на висшу.

По перерві забрав голос пос. Гросс, вказуючи на конечну потребу скорого усталеня обовязку запоруки держави за шкоди спричинені державними органами. При тім згадав бесїдник про дрогобичкі події.

П. Гайне (нім. рад.) виступив проти основаня чеської школи в Підмоклім (Боденбах). (Голосні протести у Чехів). Німці евентуально силою своїх рук виженуть чеських урядників в німецьких міст. (Велика буря на чеських лавах).

По протесті п. Крамаржа на виступи п. Гайного, засіданє замкнено. Слїдуюче відбуде ся нині.

Італійсько-турецька війна.

Кошти війни. Завзятий опір, який ставляв арабське населення в Триполітанії викликає зачудоване італійського правительства. Кошти війни обчислено на 200 мільйонів лірів місячно. Італійське правительство представляло собі, що війна потребає найдовше два місяці і числило що сума, якою розпоряджає — 400 мільйонів, вистарчить на се. Тепер виносять кошти війни 6 до 7 мільйонів денно, а що, здає ся, війна продовжатъ ся ще добрий кусень часу отже довше, чим думано, Італія є приневолена зарядити фінансову операцію виданем позичкових паперів.

На полі бою. Аг. Стефанього доносить з Триполісу: Ніч з 24. на 25. с. м. минула спокійно. Оноді перед полуднем один з офіцерів-летунів зрекогноскував, що біля Апізії находить ся 6000 Турків, також в оазі біля Триполісу було багато Турків і з сеї причини оазу збомбардовано. Виявило ся, що убито в ній 300 Турків. Страти Італійців не можуть бути доси точно означені. В Триполісі найдено велику скількість оружя старої і нової системи а також мільон набоїв Мавзера. Оноді явив ся у італійського коменданта турецький парламентарист і візвав его до оставлення позиції. Скавано ему, нехай Турки та Араби сю позицію здобудуть. Здогадують ся, що сей офіцер прибув лише для розглянення італійського становища. В Гомс, Бенггазі, Дерні і в Тобрук положене є незмінне.

Посол з Солуня Рамі-бей, визначний член молодотурецького комітету, виїхав з кількома членами до Триполітанії, де має прокламувати тимчасове турецьке правительство і зорганізувати відділи добровольців проти Італійців.

З Єгипту одержали турецькі війська в Триполітанії 250.000 килгр. консерв.

Мірові змаганя. Царгородські днівники доносять, що рада турецьких міністрів радила над умовами мира на основі верховлады Туреччини над Триполітанією. До „Voss. Ztg.“ телеграфують з Царгорода, що повідомлено Порту про заходи великодержав в Римі для зменшення жадань-апетитів Італії.

От так раз в раз, мов в зачарованім колесі.

Ворохобня в Китаю.

Розвиток китайської ворохобні полонив увагу Європи в більшій мірі, чим події італійсько-турецької війни. Причина сего лежить в безпосереднім інтересі великодержав, в інтересі їх торговлі і промислу. Бо треба знати, що в році 1910 було в Китаю 3.239 чужодержавних фірм, найбільше яванських 1.601 ошля англійських 601, російських 298, німецьких 238, французьких 110, американських 100, іспанських 74, португальських 57, австрійських 29, бельгійських 13. Число фірм росте вельми скоро, бо в 1906 році було їх загалом лише 1.837. З причини признання в році 1910 сімох нових місцевих над російсько-япанською границею як отворених для заграничної торговлі, піднесло ся особливо число яванських і російських фірм, однак також скоро росте число англійських та німецьких фірм, за те падають американські. В році 1910 в отворених портах для торговлі чужоземців було 141.868 чужих підданых, в сім числі 65.438 Яванців, 49.395 Москалів і загалом російських підданых, 10.140 Англійців, 4.106 Німців, 3.176 Американців, 1.925 Французів.

Із пекла китайської ворохобні. „Berl. Local Anz.“ доносить з Львондона, що вожди ворохобників з над ріки Янче хотять проголосити незалежність полудневого Китаю. Безсумнівно між полудневим а північним Китаєм єстvue традиційний глибокий антагонізм, що походить з різниці темпераменту, мови, навіть з расових різниць.

До Львондона наспіла телеграфічна звістка з Шангаю, що китайський цїсарський двір вже втік з Пекіна. В Нанкіні почали ся бої. До Тїентсіну прибув новий англійський батальон; загалом стоять тепер в Китаю три англійські полки. Оноді здобули ворохобники Ченчуй, а опісля окружили цїсарські війська, побити їх і забрали военну касу.

На національних зборах в Пекіні розвинула ся дуже пристрастна дискусія. Закинено правительство, що не розвинуло достаточної енергії для здавлення ворохобні.

— Сходини членів Христ. сусп. Союзу щоденно від 6 ої вечер в казначерії ул. Хмельовського ч. 15, її пов.

НОВИНИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Евтимія; римо-кат.: Сим. і Юди. — В неділю: руско-кат.: Лонгіна; римо-кат.: Наркіза.

— **Православний батюшка появив ся вже також на Лемківщині!** З Горлиць доносять нам телеграфічно: Дня 22. жовтня с. р. приїхав висвячений сего року в Житомирі Сандович, син дяка пригр.-кат. церкви (!!!) в Ждині, горлицького повіта, де парохом є звисний русофіл о. Теодозій Дуркот. Діждали ся лемківські русофіли того, за чим вздыхали вже кілька літ. Говорять, що небавом приїде Сандовичеві в поміч ще один батюшка, бо наче ся місійна робота.

— **Протест.** Зібране на соборі деканальнім дня 19. вересня с. р. духовенство єзуїтського деканату одногосно п'ятує безбожний напрям часописи „Діла“, що проявив ся в богорухлих висказах тої часописи про Ісуса Христа і Пречисту Діву. Рівнож п'ятує собор антикатолицький напрям схизмофільських часописів „Прикарпатская Русь“ і „Галичанин“ особливо за їх безосновні напасти на католицьку Єрархію. (Підписа).

— **Зїзд матуристів з 1866 року.** З Перемишля пишуть нам: Дня 24. с. м. відбув ся ту зїзд ветеранів різних станів, що зложили іспит зрілости в ц. к. П. гімназії у Львові 1866 р. — у свого товариша Ексц. Єпископа Чеховича. Учасників було враз з господаром 10 а іменно: о. Андрій Білецький, мітрат і офіціал львівської капітули, о. Василь Мокрицький, парох Берески, перемиської єпархії, о. Іларій Лотоцький, парох Моловець, станіславської єпархії, Францішек Розвадовський, презев краєвого Тов-а кредит. земского, др. Солянський, радник і адвокат у Львові, Казимир Стрільбицький емерит. надрадник львівського маїстрату, Йосиф Коршак, емерит. директор у Львові, др. Ізидор Мерер, лікар в Святині і др. Генрик Мерер, п. к. радник цїсарський і директор шпиталю у Львові. На жаль, недовстало між учасниками до повного числа живючих кількох ще товаришів, як Є. Е. Мівістер Голуховський, професор університету Тїль і другі, що задля важких перешкод не могли явити ся на зїзді. По Службі Божій в руській катедрі зібрали ся учасники в домі єпископа і перевели час серед взаїмної виміни гадок про минувшину і теперішні події, що огнем молодости наповняли їх серця, та під вечер в правдивим вдоволенем розіхали ся домів з рішучою постановою знов за 5 літ зібрати ся у того самого товариша.

— **Обурене для „Свободи“.** Із Швейкова підгаецького повіта, пишуть нам: Прошу помістити в часописи сю заяву, яку члени читальні „Просвіти“ в Швейкові і подібно також в Добриводах вислали до редакції львівської „Свободи“. Дня 22. с. м. члени читальні „Просвіти“ в Швейкові зійшовши ся в читальні виражають обурене, по причині нечесних і некультурних статей поміщених в двох останних числах „Свободи“ на Преосвященого Владика станіславського, і заявляють, що если би ще раз подібного змісту статія на котрого будь Владика зістала поміщена в „Свободі“, то перестануть передплачувати сю часопись“.

— **Замах на царя?** Вчора з полудня рознесла ся в європейських столицях вість про замах на російського царя, що перебуває під сю пору на Крїмі. „N. fr. Presse“ подала навіть точнійший опис факту(?); іменно до царського автомобілю мав два рази вистрілити якийсь Чараков, міряючи найперше в царя, а опісля в шофера. Вісти з Парижа хотіли мати царя навіть в тяжко пораненім стані. Те все заперечує петербурська телеграфічна агенція, називаючи всі вісти на сю тему, пустою видумкою для біржевої спекуляції.

— **Масонські видумки.** Донесене часописи „Köln. Zeitung“ про знесенє члну Францісканів, яке ми вчора занотували, застерігаючись перед его правдивостю, є неправдиве і придумане якимсь масоном для сензації.

— **Повернув Бог з Улашковець!** Зі Скали в Збручом пишуть нам: Радикали в Скалі над Збручом, а їх є там через недостачу релігійного вихованя тьма, говорять нераз в улюбле-

нім місци своїх сходив, в руськїм склепі, що Бога нема, а „попи“ то льокаї власти і панів а коли раз через довший час падав дощ, то кепкували собі, що Бог поїхав до Улашковець. Надішли вибори на радних міста П. кола (24. жовтня 1911.). Радикали зорганізували ся, як на Турка, проти своїх братів Русивів. Но робота їх була без Бога. В сам той час, коли в неділю правила ся Служба Божа в церкві, они тоді в читальні раду радили. Лиш одного вислали на звіді до церкви, що там „піп“ ме говорити. Святичник справді при кінці Служби Б. сказав дещо про вибори, упомінав, шоби придержували ся Божого закона, перестерігав перед неавистією, местию, кривдою, і т. д. А се того „шпїція“ так розлютило, що відозвав ся на голос: „скажи те мамі своїй!“ Ту нарід так безбожний, що навіть Великої Пятниці не пошанував. В той день грала „січова“ музика в читальні, а коли святичник виткнув їм се на проповіді, то вночі вибили ему вікна і о мало що его не убили (але то такі козаки, що утікли!). Тож Бог не міг допустити, аби такі опришки засіли в радї міста. Хоч того дня в руськїм склепі, хто хотів, то їм мішанину і пив горівку на рахунок виборів і одні затуманені, другі стероризовані голосували на листу радикальну і вже здавало ся, що листа радикалів перейде, та при кінці пішли голосувати жида, а ті всі як один дали глоси на листу віруючих християн — за що най їм буде честь — і хуліґани скалецькі 46 голосами упали. Видко, що вже Бог вернув з Улашковець, або без Бога ані до порога.

— **Огонь.** Пишуть нам з Радимна: Нині 25. с. м. о год. 3. по полудні в Сколошові коло Радимна згоріла хата коло медоситні жида в Радимна Цукерброда. Зараз 15 метрів стояла хата гонтом крита, а за нею тягнув ся цілий ряд хат в напрямі до міста. Суєїдна хата зачала вже горіти. Но наш „Сокіл“ в час прибув, а один з другів з нараженем життя видістав ся на верх, огонь придусив і перешкодив страшній пожежі.

— **Господарське віче в Рогатині.** Звідтам доносять нам: Дня 25. жовтня відбуло ся в Рогатині віче господарське, скликане о. шамб. Городецьким. Всіх учасників було біля 200. Віче отворив о. шамбелян Городецький довшою промовою, в якій представив задачі і ціль „Сільського Господари“ в Рогатині, при чім згадав на байдужність та неохоту наших селян до науки та до поліпшення способу своєї господарки. Відпоручник „Сіл. Госп.“ п. Горегляд в своїм рефераті подав значіне та способи плеканя худоби. П. др. Терлецький в спосіб гумористичний представив значіне спілок для збуту худоби і способи борні зі свинобоями, подаючи ради, що при помочи десятичників удасть ся спїлці знищити свинобій так як ему в 94 роках удало ся знищити холеру. О. Яворський подав до відома, що що середі відбувати муть ся в льокалі Читальні „Просвіта“ в Рогатині, а як буде більше учасників то в найбільшій салі гімн. виклади з области наук господарських і ветеринарії. Відтам порішено деякі справи біжучі і ухвалено отсі резолюції: 1) Старати ся о придбанє як найбільше членів для товариства; 2) попірати гуртовну продаж бараболь і товарів; 3) причиняти ся до розвитку спілки для збуту худоби. 4) Віче ухвало повне признанє і подяку для Вп. п. Олесницького за свїтлу оборону стану хліборобского. — **Учасник.**

— **Рух тверезости в Галичині** поволи, але постійно росте. Що наша суспільність вєвняла ся вже про шкідливе діланє алькоголів, видно хочби із зменшеня консумції палених напїтків. Так н. пр. у Львові в 1899. р. випивала одна особа пересічно 68 літрів пива річно; в 1910. р. консумція та зменшила ся на 62 літри на одну особу; в Кракові знова зменшила ся консумція пива з 81 на 63½, а вина о 2 літри на особу. Міські ради у Львові і Кракові заборонили вступати до шинків ученикам середних шкіл, а з другої сторони алькогологія в формі таблиць і рисунків війшла вже в шкільні мури, а небавом дістане ся може і до шкільних книжок. В львівскім університеті назначені є на сей рік прилюдні виклади в обсягу алькогології. Організація тверезости серед молодежи зростає також. Є отже повна надія, що сей протьяльголевій рух потягне за собою в будучині всі широкі верстви населеня, та принесе з часом пожадані овочі.

— **Старославянські викопалини.** З Берліна пишуть: В Почдамі, окруженім місцевинами, що до сего часу мають словянські назви, пр-

Новє Село, найшли діти в часі забави біля церкви св. Духа кілька посудин, яких походженє по всім признакам є славянське і то в IV віку і з доби Каролінґів. Зараз приїхали на місце комісія, яка ствердила, що в згаданім місци було старославянське урочище, а побіч него оселі, розтягнені на берегах Гавелі. Доси викопано поверх 160 урн і ріжних посудин, дуже добре збереженых. Викопалинами заняли ся професори: Шухард і Геце; роботою над видобутєм цінних старинностей управляє будівничий Німан. Всі є тої гадки, що свьіжо відкриті викопалини становлять незрівняний набуток в обсягу славянських старинностей і потверджують ще нагляднійше, що Берлін і его околїці були виключно славянськими о-сїдками. Громада Почдаму збирає окремі фонд на роботи біля викопалиц і на уладженє місцевого музею.

— **Критичне положенє в Китаю.** „New York Herald“ містить слїдуючу телеграму з Пекіну: Міністра війни замордували ворохобники; цїсарський генерал Лінчанґ сповнив самоубийство. Молодого китайського цїсаря вкрали ворохобники і не звісно, де він тепер находить ся.

— **Подорожє чай!** В наших часах все дорожє, чомуж би не мав подоріжити також чай? Причиною сего нового нещастя має бути буцїмто ворохобня в Китаю, хотїя цілому свьітові аж надто добре звісно, що найбільші фабрики китайського чаю є в Москві, а сироваджують они чай... з Америки. Найбільші фірми відбули нараду і рішили піднести ціну чаю о 3 рублі на скринці т. зв. цеголковій, а о 2 рублі на скринці прасованого чаю. Радуйте ся голодоморі!

— **Товарискі суди.** В коломийській польській гімназії заведено для проби т. зв. товарискі суди серед учеників. Проби виявили незвичайну хосенність сеї інституції. Товарискі суди образують у молодежи почутє справедливости, пошану перед волею більшости, дають можливість застановити ся над добром і злом в поведєню другого. Побіч сего такі суди мають сю добру прикмету, що звільняють професорів, від прикрої нераз задачі судженя учеників. Хто знає, чи такі суди не будуть успішним ліком на деякі нездорові обяви в житю шкільної молодежи.

— **Нові відзнаки граничної сторожі.** Часть корпусу граничної сторожі, що сновняє службу граничної сторожі, одержала в місце дотеперішних відзнак, се є срібних борт на рамени, нові в виді цїсарського орла, що має бути ношений на вилогах побіч відзнак ранґи і на вилогах плаців. Сї нові відзнаки є металеві для стражників, срібно мережані для урядників 11. до 9. ранґи, а золото жережані для 8. ранґи.

— **Спїманє обманця.** Менше більше перед роком уїла львівська філія кредитового заведеня жертвою такого обману: Філія одержала в згаданім часі порученє з Берна на Мораві виплатити властителєви фабрики сукна якомусь Зінґерови квоту 65.000 К. Се порученє було виконанє з такою точностю, що філія виконала его сейчас. Як пізнійше виявило ся, було се зовсім звичайне обманство, яке доперва в останних днях викрисло ся. Ув'язнено іменно в Берні асекураційного урядника, якогось Корнфельда, котрий допустив ся на шкodu асек. тов-а багато всяких обманств. В часі трусениці в его мешканю найдено документи, що вказують на се, що він власне є тим, котрий ошукав в згаданім часі львівську філію кредитового заведеня.

— **Чому наші нацали так тужать за білонаменного Москвою?** Про місто Москву і культурний рівень єї жителів у нас в Галичині, є всьлякого рода суди. Русофіли видать в ній воплоченє своїх мрій про культурну силу і богацтво — російський третій Рим, інші знова глядять на Москву як на синонім некультурности, дикости і грубости. Правда як звичайно, по середині. Та треба признати, що артистичне вихованє Москвитян є високе, коли зважимо хоч би лише число тамошних театрів: „Большой театр“, „малый театр“, „художественный театр“, „театр К. Незлобина“, „театр Корша“, „театр Эрмитаж“ (в нїм грав під сю пору українська трупа д. Гайдмака), „театр Буфф“, „театр Сабурова“, „опера С. И. Зимина“ і т. д. А кілько там спектаклів всьлякого рода? — Правда, Москва 1½ мільйонне місто, але коли зважимо умовни російського житя, де „по сему быт“ найважнійший суспільно-державний закон, то справді львівській публиці хїба соромити ся за своє артистичне (чи лише артистичне?) образованє. — А ми Українці у Львові (поверх 40 тисяч!) навіть кінематографу свого не маємо.

— Сумна доля. Минулої ночі зімліла на голівнім двірці у Львові якась молода дівчина, так що мусіла єї заосмотрювати аж ратункова станція. Як виявилось після, була се 23 літня Ірена гр. Тарлівна, котра приїхала до Львова з провінції і ту на станції зімліла з голоду. Лікарі ратункової станції нагодували єї, почім бідна графянка пішла до міста, маючи всего 24 сот. при собі.

— Демонстрації проти Кука. З Копенгаги звіщають: Кук мав ту оноді виклад про відкриті північного бігуна. Дорогою витали єго уличні товпи ворожими демонстраціями і окликами, як: „Геть з Куком! Обманець“ і т. п. Такі демо.страції товаришили Кукови аж до салі викладу, а коли Кук показав ся на підвищеню, товпа кричала: „Бігуновий обманець! Викинуті, убити єго!“ По приверненю спокою, описав Кук при помочи скіоптікона свою виправу до північного бігуна, описав дуже остро накинув ся на Пірїя, котрому закидав перекупство, крадіж і т. п. Коли Кук по викладі вертав домів, демонстрації повторили ся, при чім Кука побито.

— „Смерть ізза патріотизму“. Петербурскі днівники доносять про велими цікаву прояву патріотизму. До Петербурга приїхала на науку молода Туркїя Татва Роміко. Дізнавши ся про турецько-італійську війну, попросила о дозвіл відїхати домів, в Туреччину. Заким однак успіла приготувати ся на дорогу, дізнала ся що турецький вїялет Тріполїс занали Італійці. В розпупці кинула ся она з б. поверха на улицю і убила ся на місци.

— Сензаційна подорож докола світа. Всякі були подорожі наоколо світа, але про таку як ся, певно ніхто ще не чував. Вибрав єя іменно в подорож римский силач, Генрик Тоті, котрий має лише одну ногу, праву, а лїву стратив перед трема літами в наслідок якогось випадку. В таку далеку дорогу вибрав ся він на колесї, без сотика при душі, ввевняючи, що відбуде єї протягом двох літ. З Риму вїїхав Тоті на колесї до Вендуолїя, а відси поїде до Франції, Іспанїї, Португалїї а відтак до Марокка. З Марокка вирушить через Тріполїс, Єгїпет і Абїссїню до Азїї. Переїхавши Азїю, наміряє Тоті поплисти кораблем до Япанїї а відси до Австралїї. По перебутїю цілої Австралїї удасть ся знова до Африки, переплине кораблем з Капштада до Гернамкубо, а відтак переїде цілу північну і полудневу Америку і через Атлантийский океан переплине до Англії а відси через Францію назад до Риму.

Оповідки.

— Львівський руский театр в Калуші. (Сала „Народного Дому“. Початок 7 1/2 вечером). Білета продає ранше торговля п. Коритовської, а від год. 6. вечером каса театру).

В суботу дня 28. жовтня „Травїята“ опера в 4 діях Вердія. Гостинний виступ Ф. Лопатинської.

В неділю дня 29. жовтня „Ой не ходи Грицю на вечерницю“.

Ві вторник дня 31. жовтня „Циганська любов“ опера в 3 діях Фр. Легара.

В среду дня 1. листопада „Вїй“ фант. опера в 4 діях М. Кропивницького.

В четвер дня 2. листопада „Жидівка“ опера в 5 діях Галевїя. Гостинний виступ Ф. Лопатинської.

— Марїянове свята в Бродях. Заходом українських товариств в Бродях відбуде ся в салі „Товариства музичного“ в Бродях концерт в нагоди 100-літної річницї уродина Маркіяна Шашкевича при ласкавій співучастї Веч. о. Євгена Купчяньского, славнозвісного руского цитриста, та акад. хора „Бандурист“ зі Львова. Ціни місць: Крісла по 2 К, крісла на бальковї по 1 К. Вступ на салю 80 сот.; Для пп студентів 30 с. Початок точно о 8. годинї вечером. Чистий дохід призначує ся на докінченє будови укр.-руск. бурси в Бродях. По концерті відбуде ся комерс в комнатах товариства „Основа“. Зголошувати ся до участї в сім комерсі належить на руки о. А. Зафїйовского в Бродях найдалше до 31. с. м. за попередним надїслаєм суми 4 К від особи. Пізнійші зголошеня не будуть узгляднені.

— Практичний ветеринарийний курс в Коломиї. В днях 31. жовтня, 1, 2. і 3. листопада с. р. відбуде ся заходами філії Краєвого товариства „Сільський Господар“ а Коломиї практичний курс ветеринарийний. На тім курсї будуть викладати фаховці про ріжні хвороби і про заразливї пошести в домашній худоби. З огляду на вагу таких викладів особливо під теперішню пору страшних пошестїй серед худоби основателі курсу надїють ся як найбільшого числа учасників спомїж доколичного селянства. Зголошувати ся на сей курс треба до проф. Федора Примака в Коломиї, ул. Українська ч. 39.

— З Добромильщини. В неділю дня 29. с. м. відбуде ся посвяченє прапора „Сїча“ в Тру-

швицах, добромильского повіта, о 1. годинї по полуднї.

— До всіх давних учеників бережанської гімназїї. Деякі з давних учеників бережанської гімназїї звернули ся до Фїлії Тов-а „Учительска Громада“ в Бережанах із зазивом, щоби в нагоди 100-літнього ювілею уродина Маркіяна Шашкевича устроїти товариський зїзд всіх бувших учеників бережанської гімназїї. Фїлія Тов-а „Учительска Громада“ горячо прихилила ся до тої думки і поробила вже деякі кроки в сїй справі. А з огляду на те, що й сам Маркіян був учеником бережанської гімназїї, було би пожаданим, щоби як найбільше число Маркіянових „духових“ шкільних товаришів помянуло єго в нашім місті. Фїлія Тов-а „Учительска Громада“ назначила сей зїзд на день 17. падолиста 1911., в котрім то днї обходити муть усі українські товариства величавий ювілей Шашкевича. Звертаємо ся отсим до всіх бувших учеників бережанської гімназїї, кому не рівнодушна ся справа, в запитом, чи схочуть і они прибути на зїзд і віддати честь Великому Маркіянові. А щоби поробити в сїй справі потрібні приготования, усталити число учеників, оглянутись за приміщенем і т. п. Фїлія Тов-а звертає ся отсим до всіх, щоби найдалше до 5. листопада с. р. пеїдомили нас про свою участь в сїм святаї. Прибувайте всі, кому дорога память Маркіяна! Зголошеня просимо слати на адресу: Фїлія Тов-а „Учительска Громада“ в Бережанах на руки о. Василя Дубицкого, катехита гімназїї.

Посмертні оповістки.

О. Сильвестер Баранецкий, парох в Пяновичах, самбірского деканата, упокоїв ся дня 25. жовтня с. р. в 55. році жита, а в 31 р. святаєнства. В. в. п.!

Василь Дутчак, господар в Коршові, коломийского повіта, б. начальник громади і агент „Двістра“ упокоїв ся дня 17. жовтня с. р. заосмотренїй Найсв. Тайнами в 50 р. жита. Покійний був свідомим Українцем і душею всіх місцевих товариств як „Читальня Просвіти“, „Молочарска Спїлка“ і инш. Також гарно виховував свої діти, з котрих найстарший син єсть питомцем IV. р. дух. семінарий у Львові, а молодший уч. VIII. кл. рускої гімн. в Коломиї. Похорони відбули ся 19. с. м. при участї сусїдних святаєнників і великим здвїзї народа. В. в. п.!

Телеграми

в дня 27. жовтня.

Відень. (ТКБ). При дальшїй бюджетовї розправі промовляв нинї міністер-предсїдник бар. Гавч, обговорюючи віденські подїї з дня 17. м. м.

Білгород. (ТКБ). Стверджено доси в Сербїї 19 випадків холери, з сего 10 смертних.

Білгород. (ТКБ). Міністерство торговлї позвولیло на вїзїв 3.000 безрог до Австрїї.

Царгород. (ТКБ). Міністерия внутр. справ заперечує вїсти про появу американської флоти на архїпелагу.

Царгород. (ТКБ). Доносять, що на схід від Бенггазі Турки побили на прах Італійців, які втратили 400 людей.

Всячина.

— Яна буде сегорічна зима? Загально думают і говорять, що по сухім сегорічїм лїтї наступить довга і остра зима. Вправдї досвід і статистика учать, що по теплїм лїтї в дійсности найчастїйше буває остра зима, однак численна перевага в тих випадках є така незначна, що ледви можна брати єї в рахубу. В часї останних 25 літ всего в 6 випадках находимо потвердженє тої засади; в инших випадках було зовсїм противно. Навїть найбільше учений метеоролог не зумїє сего пояснити, чому минуле лїто було таке сухе і горяче. Певне є лише се, що спеку минулого лїта спричинили певні явища і зміни в воздуху. До сегорічної спеки причинили ся передовсїм полуднево-східні вїтри з Іспанїї і Африки при високом станї барометричїнім. Тому, що стан барометра не уляг і тепер вїякій змінї, то належить надїяти ся, що теплї воздушні струї злагодять остру зиму. Зібравши отже все за і проти, можна поставити таку прогнозу що до найближшої зими: Не буде она ані надто остра, ані дуже лагідна. Буде суха, без великих атмосферичних опадів і заверух. Словом зима буде зовсїм правильна, а впрочім поживемо — побачимо.

Подяка.

В ударі, яким Всевишний благоволив навістити мене, відкликуючи з сього світа мою матір бл. п. Гонорату Маковську, найшов я много спочутя у многих людей і много розради в численних доказах пошани і любови, з якими до Покійної відношено ся загально так за єї жита як і по сконї. Не знаю слів, якими би належито висловити мою вдяку за ті всі обяви; тому на тїй дорозї прошу Всїх, у кого я тїлько знайшов чи добре слово чи добрий вчїнок і Всїх, хто зволив почитати память моєї матери, щоби прилюдно прийняли від мене слова щирої подяки.

Передусїм складаю як найсердечнїйшу подяку СС. Службеницям, які не товно днем і ноцею чували при ложї моєї тяжко хорої матери, і тим всїм Високоповажаним Паням, котрі в тих печальних хвїлях і давнїше несли з цілою посвятою до моєго дому для Покійної поміч і розраду, — а по сконї з цілою щиростїю заняли ся тою найпечальнїйшою обстановою яка є конечна, заки тїлїні останки перенесуть на місце вічного спочинку. Нехай кождїй з них відплатить Господь на єї здоровлю, родинї, мріях і надїях.

Дякую Вп. лікарям, які ревно борювали недугу, супроти котрої штука лікарска безсилна.

Дякую дальше з душі Високопреподобному Духовенству обох обрядів, яке своєю пречисельною присутнїстю при личнім проводї Впр. о. пралата Громніцкого, Декана Олесницького і ігумена оо. Василян Вацури звелїчало послїдну дорогу моєї матери.

Дякую сердечно вїм Високоповажаним панам, що дорогу тую звелїчали печальною трогачюю піснюю, яка чудно а немовно лунала з дому печали аж на далеке кладовище.

Складаю подяку Другам, Товаришам і Знакомим, які в сїй тяжкї днї устно, письменно чи телеграфічно найшли для мене добре слово розради.

Вкінці дякую сердечно Другам і Знакомим моєї матери і моїм ближшим чи дальшим, тїй великій неогляднїй масї людей, яка супроводила домовану Покійницї на місце вічного відпочинку.

Всі — нехай найдуть найліпшу заплату в почутїю доброго діла, яке сповнили і в моїтвах вдяки, які моя покійна матір перед престолом Провидїня сама за Всїх занесла а Бог нехай в своїм милосердїю кожного простить і нагородить.

Бучач, в жовтні 1911.

Др. Василь Маковський.

АМЕРИКИ КАНАДИ

найліпше перевозить

Лїнія Кунарда

у ЛЬВОВІ ул. Городецька 99.

Цїна переправи кораблем 160 корон за дорослї особи разом з поголовним податком, а 90 К за діти понижше 12 літ з погол. подат.

Уважайте на ч. 99.

ВІДЇЗД З ПОРТІВ:

Ультонїя з Триесту 31. жовтня.

Франконїя з Рєки (Фюме) 9. листопада.

Панонїя з Триесту 14. листопада.

Карпатїя з Триесту 28. листопада.

З ЛІВЕРПОЛЮ:

Найбільші і найвеличавїші пароходи на свїтї:

Мазїтанїя, дня 28/10, 18/11 16/12 1910.

Лювританїя, 11/11. 9/12, 30/12 1911.

Розклад їзди залїзниць у Львові.

Відїзд. Головний дворець. Приїзд.

Table with 5 columns: рано, перед пол., по пол., вечер, вночі. Rows list various destinations like Краків, Мпана, Рашї, Підволочиска, Красне, Чернівці, Станїславїв, Коломия, Стрий, Лавочне, Пустомити, Самбір, Любїнь, Спїлка, Рава руска, Белзєць, Сокаль, Бруховичї, Бруховичї, Янів, Яворів, Підгаїцї, Вїнники, Столяїв.

Table with 5 columns: Відїзд, Підзамче, Приїзд. Rows list destinations like Підволочиска, Красне, Підгаїцї, Вїнники, Столяїв.

Table with 5 columns: Відїзд, Личаків, Приїзд. Rows list destinations like Підгаїцї, Вїнники.

* поспїшнїй поїзд, поїзд поки що не їдять. А від 1/6 до 5/9. Б від 18/5 до 10/9 в недїлі і рим.-кат. свята. В від 7/5 до 10/9 в недїлі і рим.-кат. свята. Г від 1/6 до 31/8 щоденно. Д від 14/5 до 10/9 в недїлі і рим.-кат. свята. Е лише в недїлі. З від 1/6 до 30/9 щоденно. К в суботї і недїлі. Л від 1/5 до 30/9 щоденно. Н від 1/6 до 31/8 в недїлі і свята. П від 10/5 до 30/9 щоденно.

